

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 16.6.2006
KOM(2006) 335 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY

**Wypowiedzenie Porozumienia pomiędzy Wspólnotą Europejską a Stanami
Zjednoczonymi Ameryki w sprawie przetwarzania i przekazywania danych dot.
imiennego rejestru pasażera (PNR) przez przewoźników lotniczych do Departamentu
Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych, Biura Cel i Ochrony Granic**

KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY

Wypowiedzenie Porozumienia pomiędzy Wspólnotą Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie przetwarzania i przekazywania danych dot. imiennego rejestru pasażera (PNR) przez przewoźników lotniczych do Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych, Biura Cel i Ochrony Granic

W następstwie ataków terrorystycznych z dnia 11 września 2001 r. Stany Zjednoczone wydały w listopadzie 2001 r. przepisy zobowiązujące przewoźników lotniczych obsługujących przeloty na trasach do Stanów Zjednoczonych lub w odwrotnym kierunku do udzielenia Biuru Cel i Ochrony Granic Stanów Zjednoczonych (zwanemu dalej „COG”) dostępu elektronicznego do danych zawartych w ich zautomatyzowanych systemach rezerwacji i kontroli odlotów, zwanych „imiennym rejestrem pasażera” (zwanych dalej „danymi PNR”). Komisja poinformowała w czerwcu 2002 r. władze Stanów Zjednoczonych, że chociaż uznaje zasadność wchodzących w grę interesów bezpieczeństwa, to przepisy te mogą być sprzeczne z prawodawstwem Wspólnoty i państw członkowskich w zakresie ochrony danych. Władze Stanów Zjednoczonych odroczyły wejście w życie nowych przepisów, ale ostatecznie odmówiły odstąpienia od prawa nakładania kar na linie lotnicze niestosujące się do przepisów dotyczących elektronicznego dostępu do danych PNR po dniu 5 marca 2003 r. Od tego czasu szereg dużych linii lotniczych w Unii Europejskiej udzieliło organom Stanów Zjednoczonych dostępu do swoich danych PNR.

Komisja rozpoczęła negocjacje z władzami Stanów Zjednoczonych, w wyniku których powstał dokument zawierający zobowiązania ze strony COG, które miały umożliwić przyjęcie przez Komisję decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych zgodnie z art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U.1995 L 281, str. 31). Komisja prowadziła jednocześnie ze Stanami Zjednoczonymi negocjacje w sprawie międzynarodowego porozumienia, które miało towarzyszyć decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych i zawierało między innymi przepisy zezwalające organom USA na „wyciąganie” danych PNR z systemów rezerwacji lotniczej znajdujących się na terenie WE, zobowiązując linie lotnicze do przekazywania organom USA danych PNR w pewnym formacie i zapewniając zamocowanie zobowiązań COG w prawie międzynarodowym. Projekt takiego porozumienia został przekazany Radzie w celu zatwierdzenia. W dniu 1 marca 2004 r. Komisja przedłożyła Parlamentowi projekt decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych zgodnie z art. 25 ust. 6 dyrektywy wraz z projektem zobowiązań ze strony COG.

W dniu 17 marca 2004 r. Komisja przedstawiła Parlamentowi, w celu skonsultowania się z nim zgodnie z pierwszym akapitem art. 300 ust. 3 TWE, wniosek decyzji Rady w sprawie zawarcia porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi.

W dniu 31 marca 2004 r. Parlament, działając w myśl art. 8 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji (Dz.U. 1999 L 184, str. 23) przyjął rezolucję określającą szereg zastrzeżeń natury prawnej odnośnie do przedłożonego mu wniosku. Parlament uznał zwłaszcza, że projekt decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych wykracza poza uprawnienia przyznane Komisji na mocy art. 25 ust. 6 dyrektywy. Wezwał do zawarcia odpowiedniej umowy międzynarodowej respektującej prawa podstawowe, która obejmowałaby szereg punktów określonych szczegółowo w rezolucji i zwrócił się do Komisji o przedstawienie mu nowego projektu decyzji. Zastrzegł sobie także prawo do przekazania sprawy do Trybunału celem sprawdzenia zgodności planowanego porozumienia międzynarodowego z prawem wspólnotowym, a zwłaszcza jego zgodności z ochroną prawa do prywatności.

W dniu 28 kwietnia 2004 r. Rada, działając zgodnie z akapitem pierwszym art. 300 ust. 3 TWE, wysłała do Parlamentu pismo, w którym zwróciła się o przekazanie jej w trybie pilnym opinii Parlamentu w sprawie wniosku dotyczącego decyzji w sprawie zawarcia porozumienia w dniu 5 maja 2004 r. W dniu 4 maja 2004 r. Parlament odrzucił wniosek Rady z dnia 28 kwietnia o pilne rozpatrzenie wniosku dotyczącego decyzji.

W dniu 14 maja 2004 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych zgodnie z art. 25 ust. 6 dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. 2004, L 235, str. 11). W dniu 17 maja 2004 r. w oparciu o art. 95 traktatu WE (Dz.U. 2004, L 183, str. 83) Rada przyjęła decyzję 2004/496/WE upoważniającą przewodniczącego Rady do podpisania porozumienia w imieniu Wspólnoty. Porozumienie zostało podpisane w dniu 28 maja 2004 r. i weszło w życie w tym samym dniu. Parlament Europejski zabiegał o stwierdzenie nieważności zarówno decyzji Komisji jak i Rady. Parlament wyrażał opinię, że – między innymi – dla omawianych decyzji wybrano niewłaściwą podstawę prawną.

W dniu 30 maja 2006 r. Trybunał Sprawiedliwości stwierdził nieważność decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych z dnia 14 maja 2004 r. Trybunał stwierdził, że Komisja nie posiada uprawnień do przyjęcia wspomnianej decyzji z uwagi na fakt, że przekazywanie danych PNR do COG stanowi przetwarzanie danych związane z bezpieczeństwem publicznym oraz działalnością państwa w dziedzinach prawa karnego, co zgodnie z art. 3 dyrektywy 95/46/WE nie jest objęte zakresem jej obowiązywania i stąd też podstawą dla niego nie może być art. 95 traktatu WE. Trybunał stwierdził także nieważność decyzji Rady zatwierdzającej porozumienie towarzyszące decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych, gdyż oba akty były one ze sobą bardzo ściśle powiązane. Dlatego też z tego samego powodu zdaniem Trybunału porozumienie nie mogło być oparte na przepisach art. 95 TWE.

W swoim wyroku Trybunał szczegółowo omówił skutki stwierdzenia nieważności obu decyzji, zwłaszcza w świetle istniejącej w prawie międzynarodowym zasady, że nie można powoływać na to prawo jako na powód nieprzestrzegania swoich zobowiązań międzynarodowych. W tym kontekście Trybunał zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 7 omawianej decyzji każda ze stron może rozwiązać porozumienie w terminie 90 dni od daty zawiadomienia o rozwiązaniu. Trybunał uwzględnił ten okres 90 dni, ustalając w szczególności, że omawiane porozumienie i decyzja w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych tracą moc prawną po dniu 30 września 2006 r. W tym kontekście Trybunał zwrócił uwagę na bardzo ściśle powiązanie pomiędzy decyzją w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych (wraz ze zobowiązaniami ze strony COG) a porozumieniem.

Zgodnie z art. 233 traktatu WE, w przypadku orzeczenia nieważności aktu przyjętego przez instytucję lub instytucje, są one wezwane do podjęcia właściwych środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

W związku z powyższym Komisja

ZALECA, aby Rada i Komisja działały razem w celu poinformowania Stanów Zjednoczonych o wypowiedzeniu porozumienia zgodnie z art. 7 tegoż. Z uwagi na fakt, że czynność ta jest zgodna ze stwierdzeniem nieważności wydanym przez Trybunał na mocy art. 233, a traktat WE nie określa dalszych szczegółowych zasad rozwiązywania umów międzynarodowych, wydaje się być wystarczającym, aby obie instytucje wspólnie skierowały do władz Stanów Zjednoczonych pismo lub notę werbalną informującą o wypowiedzeniu. Pismo to powinno wymieniać datę 30 września 2006 r. jako datę, kiedy wypowiedzenie nabiera mocy prawnej tak, aby była ona zgodna z datą określoną przez Trybunał. Załącza się projekt tekstu.

ANNEX

DRAFT

The Presidency of the Council of the European Union and the European Commission present their compliments to and have the honour to state the following.

As you are undoubtedly aware, the Court of Justice of the European Communities in its Judgment of 30 May 2006 in cases C- 317 and C-318/04 has annulled the Council Decision of 17 May 2004 approving the Agreement between the European Community and the United States of America on the treatment and the transfer of PNR data (*complete title*), as well as the Commission Decision of 14 May 2004 (the so-called Adequacy Decision) which was closely linked to that agreement. As you will also be aware, the Court expressed itself explicitly on the continued validity under international law of the agreement, effectively prescribing to the defending institutions in these court cases that they should avail themselves of the provisions of Article 7 of the Agreement.

In the light of this judgment and the provision of the EC Treaty that enjoins the institutions whose act has been annulled to take all the necessary measures for the execution of the Court's judgment, the Council of the European Union and the European Commission hereby, pursuant to Article 7 denounce the Agreement (*full title*) with September 30, 2006, as effective date.

(Diplomatic formula of politeness)

For the Council of the European Union

For the European Commission

Presidency